

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Салогуб Володимир Володимирович 1988 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2011 році Національний університет харчових технологій та отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Електротехнічні системи електроспоживання» та здобув кваліфікацію спеціаліста з електротехнічних систем електроспоживання, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Економіка, аспірант кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму з 2022 року до цього часу.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Полтавського державного аграрного університету від 28 травня 2026 р. № 203 у складі:

Голови	разової	Інна МИКОЛЕНКО , доктор економічних наук, доцент,
спеціалізованої		професор кафедри економіки та публічного управління
вченої ради		Полтавського державного аграрного університету
Рецензента		Олена ВАРАКСІНА , кандидат економічних наук,
		доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної
		Полтавського державного аграрного університету
Офіційних		Тетяна ВЛАСЕНКО , доктор економічних наук,
опонентів		професор, завідувач кафедри економіки підприємства та
		організації бізнесу Харківського національного
		економічного університету імені Семена Кузнеця
		Олексій КРАСНОРУЦЬКИЙ , доктор економічних
		наук, професор, директор Інституту тваринництва
		Національної академії аграрних наук України
		Микола ІГНАТЕНКО , доктор економічних наук,
		професор, завідувач кафедри економіки Університету
		Григорія Сковороди в Переяславі

на засіданні «28» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Салогубу Володимиру Володимировичу на підставі публічного захисту дисертації «Конкурентні інноваційні стратегії розвитку аграрних підприємств» за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертацію виконано у Полтавському державному аграрному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Полтава.

Науковий керівник: **Зайцев Юрій Олександрович**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація написана українською мовою, її основний зміст викладено на

167 сторінках комп'ютерного тексту і включає: вступ, огляд літератури і вибір напрямів досліджень, загальну методику та основні методи досліджень, результати досліджень, аналіз та узагальнення результатів досліджень, висновки, список використаних джерел, 2 додатки. Робота ілюстрована 27 таблицями та 22 рисунками. Список літератури містить 225 джерел, у тому числі – 134 латиницею. Дисертація відповідає п.6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Кабінетом Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 4 статтей у фахових наукових виданнях України категорії Б (3 із них – одноосібно); 4 тези доповідей на наукових конференціях.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації
Публікації у фахових виданнях України категорії Б:

1. Безкровний О. В., Зоря О. П., Білик О. Р., Пархоменко Р. М., Салогуб В. В. Конкурентний потенціал агроформувань як основа для активізації інвестиційної діяльності в аграрному секторі. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 18. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15505312>. (Особистий внесок автора: розглянуто значення конкурентного потенціалу агроформувань при розробці їх конкурентної інноваційної стратегії розвитку).

2. Салогуб В. В. Конкурентний потенціал в системі стратегічного управління розвитком аграрних підприємств. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. № 02(217). 2026. С. 118–131. DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2026.02.10>.

3. Салогуб В. В. Конкурентні умови цільових ринків реалізації продукції та інноваційний потенціал розвитку аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Том 11. № 1. С. 358–361. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-1-68>.

4. Салогуб В. В. Діагностика конкурентного середовища та рівня інноваційної активності підприємств аграрної галузі. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2026. № 1. С. 155–158. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-1-34>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Мауер Д. Р., Книш С. І., Салогуб В. В. Інноваційна діяльність як драйвер економічного зростання. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «*Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*». Полтава, 2023. С. 201–203. (Особистий внесок автора: розглянуто значення інноваційної діяльності при розробці конкурентної стратегії підприємства).

6. Хабаров А., Шмаренко В., Салогуб В. В. Особливості управління витратами аграрних підприємств. *Сучасний стан і перспективи вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти факультету обліку та фінансів: Збірник доповідей науково-практичних конференцій студентів за результатами*

проходження виробничих практик, випуск 15, 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 249–251. (Особистий внесок автора: розглянуто особливості формування витрат підприємства при розробці його конкурентної інноваційної стратегії розвитку).

7. Вебер Б. С., Перерва Д. В., Салогуб В. В. Інвестиційно-інноваційні стратегії підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств на ринку продовольства. *Актуальні питання сучасної економічної науки* : збірник матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф., 15 травня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. С. 36–37. (Особистий внесок автора: розглянуто сутність інвестиційно-інноваційної стратегії підприємства).

8. Зайцев Ю., Перерва Д., Салогуб В. Маркетингова діяльність аграрних підприємств в сучасних умовах. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін*: Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. 31 жовтня 2024 р., м. Полтава, Полтавський державний аграрний університет. Полтава : ПДАУ, 2024. С. 94–96. (Особистий внесок автора: розглянуто значення маркетингової діяльності аграрних підприємств при розробці їх конкурентної інноваційної стратегії розвитку).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Вараксіна Олена Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету:

1. У роботі сформовано розвинену типологію стратегій інноваційно-інвестиційного конкурентоспроможного розвитку. Разом із тим доцільно було б детальніше формалізувати процедуру переходу підприємства від одного типу стратегії до іншого за умови зміни ресурсних можливостей, ринкової позиції або інвестиційної спроможності.

2. Методичний підхід до оцінювання потенціалу конкурентоспроможності враховує розміри підприємства, масштаби виробництва та спеціалізацію. Водночас додаткового пояснення потребує механізм урахування різної швидкості морального старіння технологій та інноваційних рішень у різних галузях аграрного виробництва.

3. При формуванні стратегічних альтернатив значна увага приділяється очікуваній реакції цільових груп споживачів. На нашу думку, доцільним було б розширити коло стейкхолдерів, реакції яких враховуються при виборі стратегії, зокрема постачальників ресурсів, кредиторів, інвесторів, територіальних громад і партнерів у ланцюгах створення вартості.

4. Запропоновані положення щодо інвестування інноваційних проєктів могли б бути доповнені більш чіткою процедурою ранжування альтернативних проєктів в умовах обмеженого інвестиційного бюджету, коли підприємство не має можливості одночасно реалізувати всі економічно привабливі інноваційні рішення.

5. У дисертації обґрунтовано формування стійких конкурентних переваг цінового та якісного характеру. Водночас доцільно було б детальніше розкрити

можливості формування нецінових переваг репутаційного, екологічного та партнерського характеру, значення яких зростає на сучасних агропродовольчих ринках.

Власенко Тетяна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця:

1. У роботі запропоновано синтезований механізм стратегічного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю та конкурентоспроможністю аграрних підприємств. Водночас потребує більш детального обґрунтування система кількісних індикаторів оцінювання результативності функціонування окремих елементів цього механізму та критеріїв визначення ефективності його практичного впровадження.

2. Автором розроблено типологію конкурентних інноваційних стратегій розвитку аграрних підприємств. Разом із тим у роботі недостатньо висвітлено механізм переходу підприємства від однієї стратегічної моделі до іншої залежно від зміни параметрів зовнішнього середовища та внутрішнього ресурсного потенціалу.

3. При дослідженні інноваційно-інвестиційної діяльності аграрних підприємств основна увага приділена фінансовим аспектам її забезпечення. Водночас доцільним було б більш детально розглянути вплив організаційних та інституційних факторів на ефективність реалізації інноваційних проєктів.

4. Використання DEA-аналізу дозволило визначити рівень технічної ефективності підприємств та обґрунтувати напрями підвищення результативності їх діяльності. Разом із тим у роботі недостатньо розкрито можливості поєднання результатів DEA-оцінювання з процедурою формування конкретних управлінських рішень щодо вибору інноваційних стратегій розвитку.

Красноруцький Олексій Олександрович, доктор економічних наук, професор, директор Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України:

1. У роботі значну увагу приділено формуванню інноваційно-інвестиційних стратегій, однак механізми врахування воєнних ризиків та післявоєнних сценаріїв розвитку аграрних підприємств могли б бути висвітлені більш детально.

2. Запропонована типологія конкурентних інноваційних стратегій є достатньо змістовною, проте потребує ширшої апробації на прикладі підприємств різних організаційно-правових форм та регіонів України.

3. При використанні DEA-аналізу доцільним було б додатково розкрити вплив окремих інноваційних факторів на рівень технічної ефективності підприємств.

4. Робота виграла б від більш детального розгляду можливостей використання цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту у процесі реалізації конкурентних інноваційних стратегій.

Ігнатенко Микола Миколайович, доктор економічних наук, професор завідувач кафедри економіки Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

1. Автор визначає потенціал конкурентоспроможності як сукупність можливостей формування конкурентних переваг на основі інновацій та залучення інвестицій. Водночас, методичний підхід виграв би від чіткішого розмежування наявного, мобілізаційного та перспективного потенціалу, а також від формалізації порогових значень, за якими підприємство може бути віднесене до певної стратегічної групи.

2. У дисертації обґрунтовано взаємозв'язок між економічною ефективністю та конкурентоспроможністю аграрних підприємств. Разом з тим, доцільним було б детальніше пояснити можливі часові лаги між здійсненням інвестицій в інноваційні проєкти, виникненням конкурентної переваги та її відображенням у показниках економічної ефективності. Це посилює прогностичні можливості запропонованого підходу.

3. Запропонований синтезований механізм стратегічного управління поєднує інноваційно-інвестиційну діяльність та управління конкурентоспроможністю. Проте, потребує додаткової конкретизації система зворотного зв'язку в цьому механізмі: перелік індикаторів, періодичність моніторингу та умови перегляду обраної стратегії у разі відхилення фактичних результатів від прогнозованих.

4. При обґрунтуванні джерел та інструментів фінансування інноваційних проєктів варто було б ширше розкрити критерії вибору оптимальної структури фінансування для підприємств різного масштабу й спеціалізації, зокрема з урахуванням вартості капіталу, ліквідності, боргового навантаження та допустимого рівня фінансового ризику.

5. У роботі оцінюється реакція цільових груп споживачів на створення конкурентних переваг підприємств і продукції. Водночас, методичний інструментарій міг би бути посилений процедурою перевірки стійкості споживчих переваг у часі та врахуванням можливого розриву між декларованими намірами споживачів і фактичною купівельною поведінкою.

6. Систематизація напрямів інноваційного розвитку на ресурсні, виробничі, маркетингово-збутові та управлінські є логічною. Разом із тим, у роботі недостатньо розкрито проблему взаємної комплементарності інновацій різних груп і можливого синергетичного ефекту від їх пакетного впровадження, що є важливим для формування комплексної стратегії розвитку підприємства.

Миколенко Інна Григорівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету.

Роботу оцінено позитивно.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Салогубу Володимиру Володимировичу

ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 051 Економіка

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Інна МИКОЛЕНКО